การคัดกรองและพิสูจน์เอกลักษณ์ของแบคทีเรียที่ผลิตเซลลูเลส และแบคทีเรียที่ผลิตไซลาเนสจากดิน

นางสาวพัชรินทร์ บุญเอี่ยม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจุลชีววิทยาทางอุตสาหกรรม ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2550 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SCREENING AND IDENTIFICATION OF CELLULASE-PRODUCING BACTERIA AND XYLANASE-PRODUCING BACTERIA FROM SOIL

Miss Patcharin Boon-eiam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science Program in Industrial Microbiology

Department of Microbiology

Faculty of Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

502173

Thesis Title	SCREENING AND IDENTIFICATION OF
	CELLULASE-PRODUCING BACTERIA AND
	XYLANASE-PRODUCING BACTERIA FROM SOIL
Ву	Miss Patcharin Boon-eiam
Field of Study	Industrial Microbiology
Thesis principal Advi	sor Associate Professor Ancharida Akaracharanya, Ph.D.
Thesis Co-advisor	Associate Professor Somboon Tanasupawat, Ph.D.
Accepted by	the Faculty of Science, Chulalongkom University in Partial Fulfillment of the
Requirements for the	Master's Degree
	S. Harmonghua Dean of the Faculty of Science
	(Professor Supot Hannongbua, Ph.D.)
THESIS COMMITTE	BE
	Amer layer Chairperson
	(Associate Professor Sirirat Rengpipat, Ph.D.)
	Thesis principal Advisor
	(Associate Professor Ancharida Akaracharanya, Ph.D.)
	Sombon Tmarupmat Thesis Co-advisor
	(Associate Professor Somboon Tanasupawat, Ph.D.)
	Vichian Suffreeder mula External Member
	(Associate Professor Vichien Kitpreechavanich, Ph.D.)

(Associate Professor Kanchana Juntongjin, Ph.D.)

พัชรินทร์ บุญเอี่ยม : การคัดกรองและพิสูจน์เอกลักษณ์ของแบคทีเรียที่ผลิตเซลลูเลสและแบคทีเรียที่ ผลิตใชลาเนสจากดิน. (SCREENING AND IDENTIFICATION OF CELLULASE-PRODUCING BACTERIA AND XYLANASE-PRODUCING BACTERIA FROM SOIL) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก: รศ. คร. อัญชริดา อัครจรัลญา, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: รศ. คร. สมบูรณ์ ธนาศุภวัฒน์, 132 หน้า.

การคัดกรองแบกทีเรียผลิตเซลลูเลสและแบกทีเรียผลิตไซลาเนสจากดินจำนวน 40 และ 45 ตัวอย่างตามลำคับ และจากปุ๋ยหมัก 10 ด้วอย่าง ได้แบกทีเรีย 51 สายพันธุ์ (ผลิตเซลลูเลส 27 สายพันธุ์ และผลิตไซลาเนส 24 สายพันธุ์) ผล การศึกษาลักษณะทางฟีโนไทป์และอนุกรมวิธานเคมีรวมทั้งการวิเคราะห์ลำดับเบสของขึ้น 16S rRNA พบว่าแบคทีเรีย เหล่านี้ใกล้เคียงกับ Colinella 7 สายพันธุ์, Paenibacillus 4 สายพันธุ์, Bacillus 13 สายพันธุ์, Pseudomonas 17 สายพันธุ์, Acinetobacter 9 สายพันธุ์ และ Escherichia 1 สายพันธุ์ ผลการศึกษาความคล้ายคลึงของลำดับเบสของยืน 16S rRNA ของ สายพันธุ์ที่เป็นตัวแทน พบว่า สายพันธุ์ที่ผลิตเซลลูเลส: PA4-1 (กลุ่มที่ 1) คล้ายคลึงกับ C. thermotolerans CCUG 47242^T (97.2%) PBS5 (กลุ่มที่ 2) T3-3 (กลุ่มที่ 3) และ T3-2 (กลุ่มที่ 4) คล้ายคลึงกับ B. drentensis LMG 21831 (98.8%), B. megaterium IAM 13418^T (88.0%) และ B. cereus IAM 12605^T (88.7%) ตามลำคับ N14-2 (กลุ่มที่ 5) คล้ายคลึงกับ Pseudomonas pseudoalcaligenes ICM 5968 (93.0%) และ T6-4 (กลุ่มที่6) คล้ายคลึงกับ Pseudomonas nitroreducens DSM 14399^T (92.7%) สายพันธุ์ที่ผลิตไซลาเนส: PT4-2 (กลุ่มที่ 1) และ PN12-3 (กลุ่มที่3) คล้ายคลึงกับ C. panacarvi KCTC 13060^T (92.4 และ 91.2% ตามลำคับ) PN8-3 (กลุ่มที่ 2) และ PT4-2 (กลุ่มที่4) คล้ายคลึงกับ C. thermotolerans CCUG 47242^T (91.4 %และ 96.4% ตามลำคับ) PN13-1 (กลุ่มที่ 5) และ T3-2X (กลุ่มที่ 6) คล้ายคลึงกับ Paenibacillus agarexedens DSM 1327^T (87.4 และ 95.3% ตามลำดับ) PT2-3 (กลุ่มที่ 7) กล้ายกลึงกับ Paenibacillus popilliae ATCC 14706^T (91.8%) PN8-2 (กลุ่มที่ 8) คล้ายคลึงกับ B. subtilis KCTC 3135^T (98.8%) PN1-2 (กลุ่มที่9) คล้ายคลึงกับ Pseudomonas aeruginosa MML 2212^T (97.0%) PN9-3 (กลุ่มที่ 10) คล้ายคลึงกับ Acinetobacter baumannii ATCC 19606^T (98.4%) และ N9-2 (กลุ่มที่11) คล้ายคลึงกับ Escherichia coli KCTC 2441^T (97.6%) ผลการศึกษาลักษณะทาง อนุกรมวิชานเคมี พบว่าแบคทีเรียสายพันธุ์ที่ทคสอบของสกุล Paenibacillus และ Bacillus มีกรค meso-diaminopimelic เป็นองค์ประกอบของผนังเซลล์ และ menaquinones เป็น MK-7 นอกจากนี้ปริมาณ G+C ของ DNA ของแบคทีเรียสาย พันธ์ตัวแทนของ Colinella อยู่ในช่วง 52.3-64.9 โมล% การศึกษาครั้งนี้พบว่าสายพันธ์ PA4-1, PT4-2, PN8-3, PN12-3 และ PT6-2 เป็นแบคทีเรียสปีชีสใหม่ในสกุล Cohnella สายพันธุ์ PN13-1, T3-2X และ PT2-3 ในสกุล Paenibacillus สาย พันธุ์ PBS5 และ T3-2 ในสกุล Bacillus สายพันธุ์ N14-2, T6-4 และ PN1-2 ในสกุล Pseudomonas จึงจำเป็นต้องศึกษา ความคล้ายคลึงของ DNA ต่อไป

จากแบกทีเรียที่สามารถสร้างเซลลูเลส และไซลาเนส 51 สายพันธุ์ พบว่า 27 สายพันธุ์ที่กัดแยกได้สามารถผลิต เซลลูเลส 0-0.015 U/ml และ 24 สายพันธุ์ผลิตไซลาเนสได้ 0-0.48 U/ml และพบว่าสายพันธุ์ PB11 สร้างเอนโดกลูกาเนส สูงที่สุด มีสภาวะที่เหมาะสมของเอนไซม์แอกติวิตีที่ 60 °ซ, pH 7.5 แอกติวิตีสูงสุด (0.11 U/ml), PA4-3 สร้างบีตากลูโคซิ เคสสูงที่สุด มีสภาวะที่เหมาะสมของเอนไซม์แอกติวิตีที่ 60 °ซ, pH 7.0 แอกติวิตีสูงสุด (0.0091 U/ml) และ PN12-2 สร้าง ใชลาเนสสูงที่สุด มีสภาวะที่เหมาะสมของเอนไซม์แอกติวิตีที่ 65 °C, pH 8.0 แอกติวิตีสูงสุด (0.51 U/ml)

ภาควิชา จุลชีววิทยา

สาขาวิชา จุลชีววิทยาอุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต <u>พักวิหาร์ นูลแยนม</u> ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ห**ร**

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

##4972589123 : MAJOR INDUSTRIAL MICROBIOLOGY

KEY WORD : SCREENING/ CELLULASE/ XYLANASE/ BACTERIA/ SOIL

PATCHARIN BOON-EIAM: SCREENING AND IDENTIFICATION OF CELLULASE-PRODUCING BACTERIA AND XYLANASE-PRODUCING BACTERIA FROM SOIL. THESIS PRINCIPAL ADVISOR: ASSOC. PROF. ANCHARIDA AKARACHARANYA, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR: ASSOC. PROF. SOMBOON TANASUPAWAT, Ph.D., 132 pp.

Screening of cellulase- and xylanase-producing bacteria from 40 and 45 soil samples, respectively and 10 biofertilizer samples, 51 bacterial strains were isolated (27 cellulase-producing and 24 xylanase producing strains). On the basis of their phenotypic and chemotaxonomic characteristics including phylogenetic analysis using 16S rRNA gene sequences, 7 strains were closed to Cohnella, 4 to Paenibacillus, 13 to Bacillus, 17 to Pseudomonas, 9 to Acinetobacter and 1 to Escherichia. The similarity of 16S rRNA gene sequence revealed that the cellulase-producing bacteria: PA4-1 (Group 1) was closely related to Cohnella thermotolerans CCUG 47242^T (97.2%). PBS5 (Group 2), T3-3 (Group 3) and T3-2 (Group4) were closely related to Bacillus drentensis LMG 21831^T (98.8%), B. megaterium IAM 13418^T (88.0%) and B. cereus IAM 12605^T (88.7%), respectively. N14-2 (Group 5) showed 93.0% similarity to Pseudomonas pseudoalcaligenes JCM 5968^T. T6-4 (Group 6) showed 92.7% similarity to Pseudomonas nitroreducens DSM 14399^T. The xylanase-producing bacteria: PT4-2 (Group 1) and PN12-3 (Group 3) showed 92.4 and 91.2% similarities to C. panacarvi KCTC 13060^T, respectively. PN8-3 (Group 2) and PT6-2 (Group 4) showed 91.4 and 96.4% similarities to C. thermotolerans CCUG 47242^T. PN13-1 (Group 5) and T3-2X (Group 6) showed 87.4 and 95.3% similarities to Paenibacillus agarexedens DSM 1327^T. PT2-3 (Group 7) was closely related to Paenibacillus popilliae ATCC 14706^T (91.8%). PN8-2 (Group 8) was closely related to B. subtilis KCTC 3135^T (98.8%). PN1-2 (Group 9) was closely related to Pseudomonas aeruginosa MML 2212^T (97.0%). PN9-3 (Group 10) showed 98.4% similarity to Acinetobacter baumannii ATCC 19606^T. N9-2 (Group 11) was closely related to Escherichia coli KCTC 2441^T (97.6%). Tested strains of Paenibacillus and Bacillus contained meso-diaminopimelic in cell wall peptidoglycan and had 7 isoprene units (MK-7) as predominant menaquinone. The DNA G+C contents of Cohnella strain were 52.3-64.9 mol%. In this study, Cohnella strain PA4-1, PT4-2, PN8-3, PN12-3 and PT6-2, Paenibacillus strain PN13-1, T3-2X and PT2-3, Bacillus strains PBS5 and T3-2, and Pseudomonas strain N14-2, T6-4 and PN1-2 were new species. However, DNA-DNA hybridization study were required to confirm their taxonomic position.

Among 51 bacteria isolated, 27 cellulase-producing bacteria isolated produced cellulase 0-0.015 U/ml while the 24 xylanase-producing bacteria produced xylanase 0-0.48 U/ml. Strain PB11 produced highest endoglucanase. Optimal temperature and pH for endoglucanase activity were 60 °C, pH 7.5. Maximum endoglucanase activity was 0.11 U/ml, PA4-3 produced highest β-glucosidase. Optimal temperature and pH for β-glucosidase activity were 60 °C, pH 7.0. Maximum β-glucosidase activity was 0.0091 U/ml. Optimal temperature and pH for xylanase activity were 65 °C, pH 8.0. Maximum xylanase activity was 0.51 U/ml.

Department: Microbiology

Field of Study: Industrial Microbiology

Academic Year: 2007

Student's Signature:

Principal Advisor's Signature:

Co-Advisor's Signature :

ACKNOWLEDGMENTS

The success of this research would not be realized without the support and assistance of some persons and various institutions to whom I would like to express my sincere and profound gradtitude:

Associate Professor Dr. Ancharida Akaracharanya, my thesis advisor, for her excellent advice, proper scientific guidance and supervision throughout research work.

Associate Professor Dr. Somboon Tanasupawat, my thesis co-advisor, for his excellent advice and kindness throughout the research study.

Associate Professor Dr. Sirirat Rengpipat for serving as the thesis committee chairperson and Associate Professor Dr. Kanchana Juntongjin and Associate Professor Dr. Vichien Kitpreechavanich for serving as thesis committee members and their recommendations for the research.

Special thanks are given to student members in laboratory 405, all friends, and all staff members in the Department of Microbiology for their help and friendship during my study.

The last, but most important, is my sincere and deepest gratitude to my parents and everyone in my family for their great love, constant support, understanding and heartfelt encouragement extended throughout my study.

CONTENTS

Page
ABSTRACT (Thai)iv
ABSTRACT (English)v
ACKNOWLEDGEMENTSvi
CONTENTSvii
LIST OF TABLESx
LIST OF FIGURESxii
LIST OF ABBREVIATIONSxiv
CHAPTER
I INTRODUCTIONl
II LITERATURE REVIEW4
2.1 Cellulose4
2.2 Cellulase5
2.3 Cellulase producing bacteria6
2.4 Bacterial cellulase characteristics
2.5 Xylanase 10
2.6 Xylanase producing bacteria and their xylanase14
2.7 Characteristics of Bacillus, Paenibacillus and Colmella
III MATERIAL AND METHODS
3.1 Screening of cellulase and xylanase producing bacteria
3.1.1 Isolation of cellulase producing bacteria22
3.1.2 Quantitative cellulase producing assay23
3.1.3 Isolation of xylanase producing bacteria23
3.1.4 Quantitative xylanase producing assay23
3.2 Identification methods
3.2.1 Cell morphology and cultural characteristics24
3.2.2 Physiological and biochemical characteristics
3.2.3 Chemotaxonomic characterization
3.2.3.1 Cell wall analysis26
3 2 3 2 Quinone analysis 27

Cŀ	ŀΑ	רס		D
$C\Gamma$	$1/\Lambda$	Г	L	Γ

3.2.4 DNA base composition	27
3.2.5 16S rRNA gene sequence and phylogenetic analysis	28
3.3 Effect of pH and temperature on enzyme activity	29
3.4 Filter paper degradation	29
IV RESULTS AND DISCUSSION	30
4.1 Isolation and screening of desired bacteria	30
4.1.1 Screening of cellulase producing bacteria	30
4.1.2 Quantitative cellulase producing assay	34
4.1.3 Screening of xylanase producing bacteria	36
4.1.4 Quantitative xylanase producing assay	40
4.2 Identification	41
4.2.1 Identification of the cellulase producing bacteria	41
4.2.1.1 Cell morphological and cultural characteristics	41
4.2.1.2 Physiological and biochemical characteristic	41
4.2.1.3 Chemotaxonomic characteristics	45
4.2.1.4 16S rRNA gene sequence and phylogenetic	
tree analysis	46
4.2.2 Identification of the xylanase producing bacteria	56
4.2.2.1 Cell morphological and cultural characteristics	56
4.2.2.2 Physiological and biochemical characteristic	56
4.2.2.3 Chemotaxonomic characteristics	60
4.2.2.4 16S rRNA gene sequence and phylogenetic	
tree analysis	61
4.3 Effect of pH and temperature on enzyme activity	72
4.3.1 Effect of pH and temperature on cellulase activity	72
4.3.2 Effect of pH and temperature on xylanase activity	77
4.4 Synergistic filter paper degradation by mix-culture of selected strains	79
V CONCLUSIONS	81
REFERENCES	86

Page
APPENDICES95
Appendix A Instruments and chemical reagents96
Appendix B Culture Media98
Appendix C Reagents and Buffers
Appendix D Physiological and biochemical characteristics of isolates
Primers, 16S rDNA nucleotide sequences and DNA G+C contents122
Appendix E Standard curve of glucose and xylose
BIOGRAPHY132

LIST OF TABLES

Table Page
2.1 Cellulase producing bacteria7
2.2 Xylanase producing microorganisms and their xylanase characteristics
2.3 Characteristics of <i>Bacillus</i> species
2.4 Characteristics of <i>Paenibacillus</i> species
2.5 Characteristics of <i>Cohnella</i> species
3.1 HPLC conditions for DNA base composition analysis
4.1 Sample location, date of isolation and isolate number of cellulase-producing bacteria30
4.2 Cell morphological and cultural characteristics of the isolates of cellulase-producing
bacteria31
4.3 Cellulolytic activity of the isolates on agar medium
4.4 Sample location, date of isolation and isolate number of xylanase-producing bacteria36
4.5 Cell morphological and cultural characteristics of the isolates of xylanase-producing
bacteria37
4.6 Xylanase activity of the isolates on agar medium
4.7 Physiological and biochemical characteristics of the cellulase producing isolates42
4.8 Acid from Carbohydrates of the cellulase producing isolates
4.9 Percentage similarities of PT4-2, PT6-2, PA4-1, PN8-3, PN12-3 and related
Cohnella species48
4.10 Percentage similarities of PBS5, PN8-2, T3-3, T3-2 and related <i>Bacillus</i> species50
4.11 Percentage similarities of PN1-2, N14-2, T6-4, and related <i>Pseudomonas</i> species52
4.12 Differential characteristics of PA4-1 and Colmella thermotolerans CCUG 47242 ^T 53
4.13 Differential characteristics of PBS5, T3-3, T3-2 and Bacillus drentensis LMG 21831 ^T ,
Bacillus megaterium LMG 21831 ^T and Bacillus cereus IAM 12605 ^T
4.14 Distribution and identification of the representative strains of cellulase producing isolates55
4.15 Physiological and biochemical characteristics of the xylanase producing isolates57
4.16 Acid from Carbohydrates of xylanase producing isolates
4.17 DNA G+C contents of the representative strains of xylanase producing isolates60
4.18 Percentage similarities of PN13-1, PT2-3, T3-2X and related <i>Paenibacillus</i> species63
4.19 Percentage similarities of PN9-3 and related <i>Acinetobacter</i> species

Table P	age
4.20 Percentage similarities of N9-2, Escherichia, Acinetobacter and	
Pseudomonas species	66
4.21 Differential characteristics of PT4-2, PN8-3, PN12-3, PT6-2, Colmella thermotolerans	
CCUG 47242 ^T and Cohnella panacarvi KCTC 13060 ^T	.68
4.22 Differential characteristics of PN13-1, T3-2X, PT2-3, Paenibacillus agarexedens DSM	
1327 ^T and Paenibacillus popilliae ATCC 14706 ^T	69
4.23 Differential characteristics of PN8-2 and B. subtilis KCTC 3135 ^T	70
4.24 Distribution and identification of the representative strains of xylanase producing isolates	71
4.25 Synergistic filter paper degradation by mixed-culture of selected strains	80

LIST OF FIGURES

Figure Pag
2.1 Cellulose structure
2.2 Cellulases and their sites of action on cellulose chain
2.3 Structure of corn fiber xylan
2.4 Xylan degrading enzymes and their sites of action on xylan structure1
4.1 Comparison of hydrolysis capacity (HC) value of cellulase producing bacteria isolated34
4.2 Endoglucanase (A) and β-glucosidase (B) production of cellulase producing bacteria
isolated3
4.3 Comparison of hydrolysis capacity (HC) value of xylanase producing bacteria isolated40
4.4 Xylanase production of the xylanase producing bacteria isolated
4.5 Thin layer chromatograph showing cell wall composition of representative cellulase
producing strains of each 6 different groups45
4.6 Neighbor-joining tree showing phylogenetic position of strains PT6-2, PN8-3, PA4-1,
PT4-2, PN12-3 and related taxa
4.7 Neighbor-joining tree showing phylogenetic position of strains PBS5, PN8-2, T3-3,
T3-2 and related taxa
4.8 Neighbour-joining tree showing phylogenetic position of strains PN1-2, N14-2, T6-4
and related taxa5
4.9 Thin layer chromatograph showing cell wall composition of representative strains
of each 11 different groups of xylanase producing isolates60
4.10 Neighbor-joining tree showing phylogenetic position of strains PN13-1, T3-2X,
PT2-3 and related taxa62
4.11 Neighbor-joining tree showing phylogenetic position of strains PN9-3 and related taxa64
4.12 Neighbor-joining tree showing phylogenetic position of strains N9-2 and related taxa60
4.13 Effect of pH on endoglucanase activity at 40° C of selected strains tested.
Strain PB11 (A), PA4-3 (B), PA3-3 (C), PA4-1 (D) and PD1-2(E)
4.14 Effect of temperature on endoglucanase activity (at optimal pH) of selected strains tested.
Strain PB11 (A), PA4-3 (B), PA3-3 (C), PA4-1 (D) and PD1-2 (E)74
4.15 Effect of pH on β-glucosidase activity (at 40° C) of selected strains tested.
Strain PB11 (A), PA4-3 (B), PA3-3 (C), PA4-1 (D) and PD1-2 (E)

Figure Page
4.16 Effect of temperature on \(\beta\)-glucosidase activity (at optimal pH) of selected strains tested.
Strain PB11 (A), PA4-3 (B), PA3-3 (C), PA4-1 (D) and PD1-2 (E)
4.17 Effect of pH on xylanase activity (at 40° C) of selected strains tested. Strain
PN12-2 (A), PT4-2 (B), PT6-2 (C), PN12-3 (D) and PN8-3 (E) and PN13-1 (F)78
4.18 Effect of temperature on xylanase activity (at optimal pH) of selected strains tested. Strain
PN12-2 (A), PT4-2 (B), PT6-2 (C), PN12-3 (D) and PN8-3 (E) and PN13-1 (F)79
4.19 Filter paper degradation after 1 month. Control (A), Mixed culture of PB11,
PA4-3, PA4-1, PA3-3 and PD1-2 (B)80

LIST OF ABBREVIATIONS

ATCC = American Type Culture Collection, Maryland, USA.

°C = Degree Celsius

CFU = Colony Forming Unit

CH₂Cl₂ = Dichloromethane

cm = centrimeter

DAP = Diamiopimelic acid

DDBJ = DNA Data Bank of Japan

DSM = Deutsche Sammlung von Mikroorganismen

EDTA = Disodiummethylenediamine tetraacetate

EMBL = European Molecular Biology Laboratory

EtoAc = Ethyl acetate

g = gram

GenBank = National Institute of Health genetic sequence database

 μg = microgram

 μl = microliter

HCl = hydrochloric acid

hr. = hour

HPLC = High performance liquid chromatography

ISP = International Streptomyces project

JCM = Japan Collection of Microorganism

M = Molar

MEGA = Molecular Evolutionary Genetics Analysis

mg = miligram

ml = mililiter

meso-DAP = meso-Diaminopimelic acid

MeOH = Methanol

mm = milimeter

nm = nanometer

PBS = Phosphate buffer saline

PCR = Polymerase chain reaction

rDNA = Ribisomal deoxynucleic acid

rpm = Round per minutes

sec = Second

SEM = Scanning Electron Microscope

Si Gel = Silica gel

Sp. = Species

SSC = Standard sodium citrate

TLC = Thin layer chromatography

UV = Ultraviolet